

Petrograd in kip cara Petra Velikega.

Petrograd je prvo in najnovejše stolno mesto ruskega carstva, ki ga je začel zidati na izlivu reke Neve car Peter Véliki 1703. leta. To velikansko mesto ima jako lepe in izvrstno izpeljane ulice, mnogo lepih palač in drugih velikanskih poslopij. Med poslopji se posebno odlikuje tako imenovano „pomorsko poslopje“, ki leži ob reki Nevi v podobi velikanskega kvadrata, katerega vsaka stran méri po 230 metrov. V tem poslopji stanuje car o zimskem času, zato se tudi „zimski dvorec“ imenuje. S tem poslopjem stoji v

zvezi drugo

velikansko
poslopje „e-
remitaža“

imenovano, v katerem se nahaja imenitna zbirka raznovrstnih slik in zelo bogata knjižnica. Na Petrovem trgu stoji prelepi kip (štatva) cara Petra Vélikega

na konji, katerega vam denašnja podoba kaže. Ne daleč od tega kipa stoji cerkev sv. Izaka, ki je bila 1859. l. v zidani do-

vršena in je najlepša cerkev ne samo v Rusiji, nego v celem Evropi. Nij ga ne mesta v Evropi, da bi imelo toliko velikanskih palač, kakor jih ima Petrograd, ki šteje blizu do 670.000 prebivalcev. Mesto ima mnogo znánsstvenih in náučnih zavodov, kakor: vseučilišče, znánsstveno akademijo, pravoslovno učilišče, tehniko, kupčijsko šo-

lo, mnogo gimnazij, velike muzeje in druge zbirke. Carska knjižnica sama šteje okoli milijon različnih knjig in preko 30.000 rokopisov. Petrograd ima 139 cerkev; izmed teh jih je 95 zidanih a 44 iz lesa postavljenih. Med najizvrstnejše obrtnijske naprave se štejejo velike carske tovarne (fabrike), ki izdelujejo preproge, razno posodje in lepotine od porcelana, steklo, železne stvari i. t. d. V Petrogradskeji okolici je več carskih graščin, med katerimi se posebno odlikuje „carskoje selo“ z 8 cerkvami in z dvema krasnima gradoma.

Preseljevanje Slovanov.

Ko je po preselitvi Longobardov v Italijo nehala več nego šeststoletno preseljevanje grmanskih plemen po deželah denašnje avstrijsko-ogrske mo-

narihije, kakor tudi po drugih deželah evropskih, naselili so se v zapuščenih pokrajinah razna slovanska plemena. Do tedaj so živeli po večem óno stran Karpatov v odprtih pokrajinah denašnje Poljske in v sredi veliko-ruske carevine. Pečali so se užé od pradavna s poljedelstvom in z drugimi mirnimi opravili ter živeli po vaséh pa tudi po utrjenih mestih, katere so jim v vojskinem času v zavetje in bran služile. Kakor drugi národi evropski, ločili so se tudi oni na več manjših plemen (v županije), ki so bila zopet pod skupnim knezom v jeden narod združena. Med drugim in šestim stoletjem po Kr. poselili so Slovani ves vzhodnji del denašnje severne Nemčije do Labe in Zale, večji del avstrijskih dežel in večino evropskih pokrajin vzhodno-rumske države.

Med deželami denašnje avstrijske carevine bila je Galicija užé od pradavna s Slovani naseljena. Gorati del te dežele na pobočji Karpatov imenoval se je nekdanj Velika Hrvatija in bolj severne odprte pokrajine Velika ali Bela-Srbija.

Iz Velike-Hrvatije so se brž ko ne Čehi v drugej polovici petega stoletja preselili v nekdanjo Bohemijo (domovino starih Bojev), malo potem, ko so bili zapustili Markomani to deželo. Za njimi so prišli Moravci in poselili po odhodu Herulov in poslej Longobardov, Moravsko, Slovaško na Ogrskem in Dolenje-Avstrijo do Donave. A drugi slovanski narodi, spredniki denašnjih južnih Slovanov, pridrli so iz ruskih step, ter se naselili v pokrajinah na jugo-zahodnej strani Dunava. Tako Slovenci ob dolenjem Dunavu, ob Dravi, Savi, Soči, potem Hrvatje in Srbi v denašnji Hrvaciji, Srbiji in Dalmaciji.

Modri odgovori.

(Iz Ruskega.)

Voják je v polku služil pet in dvajseti lét, a carja nij videl z lica k licu. Pride domóv; zavprašajo ga o carji, a on ne vé, kaj bi rekel. Začnó mu oponašati domači in znanci: „pet in dvajseti lét si odslužil, a carja nijsi videl z lica k licu.“ To se mu zdí mučno. Dvigne se ter otide carja gledat. Pride v dvorec. Car ga povpraša: „česa želiš, voják?“ „Tako in takó, tvoja carska vlast! služil sem tebe in Boga ravnih pet in dvajseti lét, a tebe še nijsem videl z lica k licu. Prišel sem te gledat.“ „Naglédi se me!“ Voják obide trikrat okolo carja in vsega ogleda. Car ga povpraša: „ali sem lep?“ „Lep,“ reče voják. „Zdaj, odslužnik,“ velí car, „povej mi, ali je visoko nebo od zemlje?“ „Toli visoko, če tam zaropotá, da slišimo semkaj.“ „Zemlja li, ali je široka?“ „Evo, tam solnce vzhaja a tam zahaja, — toli široka je!“ „Ali je zemlja tudi globoka?“ „Imel sem deda, umrl je, tega je užé devetdeset lét, in zagrebli so ga v zemljo, ter od tedaj ga nij zopet bilo domóv: globoka ti bode.“ Car pošlje vojaka v temnico in mu napové: „ne bodi len, službo ti dam; trideseti gosj ti pošljem; razuměj jih oskubsti perja.“ — Car skliče trideseti bogatih kupcev ter pred-nje položí baš te ugánke, katere pred vojaka. Kupci misle in misle, a ne znajo odgovora. Car jih zató posadí v temnico. Vpraša jih voják: „kupci, zakaj so vas vsádili?“ „Evo, gospodár nas je vprašal, ali je daleč nebo od zemlje, ter koliko je zemlja